

32004L0072

30.4.2004

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 162/70

**DIRECTIVA 2004/72/CE A COMISIEI  
din 29 aprilie 2004**

**privind normele de aplicare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește practicile comerciale admise, definirea informației confidențiale pentru instrumentele financiare derivate din produsele de bază, stabilirea listelor de persoane care au acces la informații confidențiale, declararea operațiunilor efectuate de persoanele care exercită responsabilități de conducere și notificarea operațiunilor suspecte**

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Directiva 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață) <sup>(1)</sup>, în special articolul 1 alineatul (1) al doilea paragraf și alineatul (2) litera (a), precum și articolul 6 alineatul (10) a patra, a cincea și a șaptea liniuță,

având în vedere avizul tehnic al Comitetului autorităților europene de reglementare a piețelor valorilor mobiliare (CERVM) <sup>(2)</sup>,

întrucât:

(1) Practicile participanților la operațiunile de piață trebuie să respecte principiile de echitate și eficacitate pentru a nu dăuna activității normale a pieței și integrității acesteia. Practicile de piață care ar împiedica interacțiunea dintre cerere și ofertă prin limitarea posibilităților de reacție ale celorlalți participanți la aceste operațiuni ar putea dăuna integrității pieței, prin urmare e puțin probabil ca autoritățile competente să le accepte. În schimb, practicile care ameliorează lichiditatea pieței sunt mai degrabă acceptate decât cele care o diminuează. Practicile care nu respectă normele și dispozițiile prin care se previn abuzurile de piață sau care nu respectă codul de conduită sunt, de asemenea, considerate inacceptabile de către autoritățile competente. În contextul evoluției rapide a practicilor pentru adaptarea la exigențele investitorilor, autoritățile competente trebuie să supravegheze apariția unor noi practici de piață.

(2) Transparența practicilor de piață ale participanților reprezintă un criteriu fundamental pe care autoritățile competente trebuie să îl ia în considerare pentru a determina în ce măsură este acceptabilă o practică dată. Cu cât practica este mai puțin transparentă, cu atât mai mici sunt șansele ca aceasta să fie acceptată. Cu toate acestea, din motive structurale, este posibil ca anumite practici observate pe piețele nereglementate să fie mai puțin transparente decât unele practici similare de pe piețele reglementate. Aceasta nu înseamnă că autoritățile competente trebuie să le considere din oficiu inacceptabile.

(3) Practicile de piață proprii unei piețe date nu trebuie să compromită integritatea altor piețe ale Uniunii Europene cu care ar avea legături directe sau indirecte, indiferent dacă piețele respective sunt reglementate sau nu. Prin urmare, cu cât riscul de a prejudicia integritatea unei astfel de piețe legate de Uniune ar fi mai mare, cu atât ar fi mai mică posibilitatea ca autoritățile competente să accepte astfel de practici.

(4) Pentru a evalua acceptabilitatea unei practici specifice, autoritățile competente trebuie să se consulte cu celelalte autorități competente, în special în cazul în care există alte piețe care pot fi comparate cu piața în cauză. În anumite circumstanțe, este posibil ca o practică de piață considerată acceptabilă pe o anumită piață să nu fie considerată acceptabilă pe o altă piață comunitară cu care se face comparația. În acest caz, Comitetul autorităților europene de reglementare a piețelor valorilor mobiliare poate examina problema în vederea găsirii unei soluții. În deciziile lor privind această acceptabilitate, autoritățile competente trebuie să se asigure că participanții la piață și utilizatorii finali pot beneficia de un grad înalt de consultare și transparență.

(5) Pentru participanții la piețele de instrumente derivate pentru care piața subiacentă nu este un instrument financiar, consolidarea securității juridice a noțiunii de informație confidențială este esențială.

(6) Stabilirea, de către emitenți sau de către persoanele care acționează în numele sau în interesul lor, a unor liste cu persoanele care lucrează ca reprezentanți ai lor în cadrul unui contract de muncă sau de alt tip și care au acces la informații confidențiale cu referire directă sau indirectă la emitent este o măsură utilă pentru protecția integrității pieței. Aceste liste ar putea fi folosite de emitenți sau de persoanele respective pentru a controla mai bine fluxul informațiilor confidențiale și, prin urmare, pentru a gestiona mai bine obligațiile de confidențialitate. În plus, acestea ar furniza autorităților competente un instrument prețios de controlare a punerii în aplicare a legislației privind abuzurile de piață. Este necesar ca emitenții și autoritățile competente să identifice informațiile confidențiale la

<sup>(1)</sup> JO L 96, 12.4.2003, p. 16.

<sup>(2)</sup> CERVM a fost instituit prin Decizia 2001/527/CE a Comisiei din 6 iunie 2001 (JO L 191, 13.7.2001, p. 43).

care are acces o persoană și să determine data la care aceasta a avut acces la ele. Accesul la informații confidențiale cu referire directă sau indirectă la emitent menține, pentru persoanele care figurează pe o asemenea listă, obligativitatea de a se abține de la orice utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale în conformitate cu Directiva 2003/6/CE.

- (7) Declararea operațiunilor efectuate în nume propriu de către persoane care exercită responsabilități de conducere la nivelul emitentului sau de către persoane care au legături strânse cu acestea constituie o informație prețioasă pentru participanții la piață, iar pentru autoritățile competente un mijloc suplimentar de supraveghere a piețelor. Responsabilii de înalt nivel sunt obligați să notifice propriile operații și să se abțină de la orice utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale în conformitate cu Directiva 2003/6/CE.
- (8) Comunicarea operațiunilor trebuie să se facă în conformitate cu regulile privind transferul datelor cu caracter personal prevăzute de Directiva 95/46/CE <sup>(1)</sup> a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.
- (9) Notificarea către autoritățile competente a operațiunilor suspecte efectuate de persoane care operează cu instrumente financiare cu titlu profesional trebuie însoțită de indicații suficiente de concludente privind existența unui risc de abuz de piață, respectiv a unor motive serioase care determină suspiciunea că operațiunile respective ar putea constitui o utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale sau o manipulare a pieței. Anumite operațiuni luate ca atare pot părea total lipsite de orice caracter suspect, dar raportate la alte operațiuni, la un anumit comportament sau la alte informații pot furniza indicații privind posibilitatea unui abuz de piață.
- (10) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și ia în considerare principiile recunoscute, în special de Carta drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană și articolul 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
- (11) Măsurile prevăzute de prezenta directivă sunt conforme cu avizul Comitetului european pentru valori mobiliare,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

## Articolul 1

### Definiții

În sensul aplicării articolului 6 alineatul (10) din Directiva 2003/6/CE:

1. „persoană care exercită responsabilități de conducere în cadrul unui emitent” înseamnă o persoană care este:
  - (a) un membru al organelor de administrație, de gestionare sau de supraveghere a emitentului;
  - (b) un responsabil de înalt nivel care, fără a fi membru al organelor prevăzute la litera (a), dispune de acces regulat la informații confidențiale cu referire directă sau indirectă la emitent și de competența de a lua decizii de gestionare privind evoluția viitoare și strategia de întreprindere a emitentului respectiv;
2. „persoană care are legături strânse cu o persoană care exercită responsabilități de conducere în cadrul unui emitent de instrumente financiare” înseamnă:
  - (a) soțul persoanei care exercită responsabilități de conducere, precum și orice alt partener al acestei persoane, considerat echivalent al soțului în conformitate cu legislația internă;
  - (b) în conformitate cu legislația internă, copiii aflați în întreținerea persoanei care exercită responsabilități de conducere;
  - (c) orice rudă a persoanei care exercită responsabilități de conducere și care, la data operațiunii în cauză, locuiește împreună cu aceasta de cel puțin un an;
  - (d) orice persoană juridică, fiduciar sau trust, orice parteneriat în care responsabilitățile de conducere sunt exercitate de una dintre persoanele menționate la punctul 1 din prezentul articol sau la literele (a), (b) și (c) de la prezentul alineat ori care este direct sau indirect controlată de această persoană, ori care s-a constituit în beneficiul persoanei respective sau ale cărei interese economice sunt substanțial echivalente cu cele ale persoanei respective;
3. „persoană care efectuează operațiuni cu titlu profesional” înseamnă cel puțin un fond de investiții sau o instituție de credit;
4. „întreprindere de investiții” înseamnă orice persoană în sensul articolului 1 punctul 2 din Directiva 93/22/CEE <sup>(2)</sup> a Consiliului;

<sup>(1)</sup> JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

<sup>(2)</sup> JO L 141, 11.6.1993, p. 27.

5. „instituție de credit” înseamnă orice persoană în sensul articolului 1 punctul 1 din Directiva 2000/12/CEE a Parlamentului European și a Consiliului <sup>(1)</sup>;
6. „autoritate competentă” înseamnă autoritatea competentă în sensul articolului 1 punctul 7 din Directiva 2003/6/CE.

## Articolul 2

### Criteriile de evaluare a practicilor de piață

(1) În sensul aplicării articolului 1 alineatul (1) al doilea paragraf și a alineatului (2) litera (a) din Directiva 2003/6/CE, statele membre se asigură că autoritățile competente, fără a aduce atingere colaborării lor cu alte autorități, în evaluarea acceptabilității unei practici de piață privată, țin seama cel puțin de criteriile următoare:

- (a) gradul de transparență al practicii raportat la întreaga piață;
- (b) necesitatea de salvagardare a interacțiunii libere a forțelor de pe piață și interacțiunea adecvată dintre cerere și ofertă;
- (c) intensitatea impactului practicii de piață în cauză asupra lichidității și eficienței pieței;
- (d) măsura în care practica în cauză ține seama de mecanismele de tranzacționare ale pieței respective și permite participanților pe această piață să reacționeze în mod rapid și adecvat la noua situație de piață creată;
- (e) riscul pe care îl presupune practica respectivă pentru integritatea piețelor implicate în mod direct sau indirect și pe care se tranzacționează același instrument financiar la nivel comunitar, indiferent dacă piețele respective sunt reglementate sau nu;
- (f) concluziile oricărei anchete privind practica de piață în cauză, realizată de autoritatea competentă sau de orice altă autoritate menționată la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2003/6/CE, în special în cazul în care practica în cauză nu respectă normele sau dispozițiile privind abuzurile de piață sau codurile de conduită, indiferent dacă este vorba de piața în cauză sau de piețe direct sau indirect afiliate în cadrul Comunității;
- (g) caracteristicile structurale ale pieței în cauză, în special caracterul său reglementat sau nu, tipurile de instrumente financiare tranzacționate și tipurile de participanți la această piață, cu precădere importanța relativă a participării investitorilor cu amănuntul.

Statele membre se asigură că, în cazul în care consideră că este nevoie de operațiunea de salvagardare prevăzută la alineatul (1) litera (b), autoritățile competente analizează în special impactul practicii de piață în cauză asupra principalilor parametri ai pieței și mai ales condițiile speciale de piață dominante înainte de punerea în aplicare a practicii în cauză, cursul mediu ponderat din timpul unei sesiuni unice sau cursul de închidere zilnic.

(2) Statele membre se asigură că practicile de piață, în special în cazul în care sunt noi sau emergente, nu sunt considerate inacceptabile de autoritatea competentă doar pentru că încă nu au fost recunoscute formal pe piața în cauză.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile competente reexaminează în mod regulat practicile de piață acceptate, în special pentru a ține seama de evoluțiile semnificative în mediul de piață în cauză, cum ar fi modificări ale regulilor de negociere sau ale infrastructurii de piață.

## Articolul 3

### Procedurile de consultare și publicarea deciziilor

(1) În sensul aplicării articolului 1 alineatul (1) al doilea paragraf și al alineatului (2) litera (a) din Directiva 2003/6/CE, statele membre se asigură că autoritățile competente verifică procedurile prevăzute la alineatele (2) și (3) din prezentul articol în vederea evaluării sau reevaluării acceptabilității unei practici de piață speciale.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 11 alineatul (2) din Directiva 2003/6/CE, statele membre se asigură că autoritățile competente, înainte de a accepta sau respinge practica de piață în cauză, consultă în mod adecvat organismele pertinente, în special reprezentanții emitenților, prestatorilor de servicii financiare și ai consumatorilor, precum și ai altor autorități și operatorii de pe piață.

Procedura de consultare trebuie să prevadă consultarea altor autorități competente, în special în cazul în care există alte piețe comparabile ca structură, volum prelucrat sau tipuri de operațiuni efectuate.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile competente fac publice deciziile privind acceptarea practicii de piață în cauză, însoțindu-le de o descriere adecvată a acesteia. De asemenea, statele membre se asigură că autoritățile competente comunică cât mai repede aceste decizii Comitetului autorităților europene de reglementare a piețelor valorilor mobiliare, care le publică fără întârziere pe site-ul web în vederea consultării.

Informația publicată precizează factorii care au fost luați în considerare pentru determinarea acceptabilității practicii în cauză, în special în cazurile în care concluziile privind acceptabilitatea diferă în funcție de piețele statelor membre.

<sup>(1)</sup> JO L 126, 26.5.2000, p. 1.

(4) În cazul în care au fost deja demarate investigații privind aceste cazuri precise, procedura de consultare prevăzută la alineatele (1)-(3) se poate amâna până la stabilirea concluziilor anchetelor și a eventualelor sancțiuni.

(5) O practică de piață acceptată după aplicarea procedurii de consultare prevăzute la alineatele (1)-(3) nu poate fi modificată decât prin utilizarea unei proceduri de consultare identice.

#### Articolul 4

### Informație confidențială în raport cu instrumentele derivate din produsele de bază

În sensul aplicării articolului 1 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2003/6/CE, utilizatorilor piețelor pe care se tranzacționează instrumente derivate din produsele de bază trebuie să li se furnizeze o informație care vizează, direct sau indirect, unul sau mai multe dintre instrumentele derivate în cazul în care informația respectivă:

- (a) este în mod regulat pusă la dispoziția utilizatorilor acestor piețe sau
- (b) este în mod obligatoriu divulgată în conformitate cu actele cu putere de lege sau normele administrative, cu regulile pieței, cu contractele sau practicile privind piața produsului de bază subiacent sau piața instrumentelor derivate din produsele de bază în cauză.

#### Articolul 5

### Listele de persoane care au acces la informații confidențiale

(1) În sensul aplicării articolului 6 alineatul (3) al treilea paragraf din Directiva 2003/6/CE, statele membre se asigură că listele de persoane care au acces la informații confidențiale cuprind toate persoanele prevăzute de prezentul articol, care au acces la informații confidențiale, în mod regulat sau ocazional, cu referire directă sau indirectă la emitent.

(2) Listele de persoane care au acces la informații confidențiale trebuie să menționeze cel puțin:

- (a) identitatea tuturor persoanelor care au acces la informații confidențiale;
- (b) motivul includerii pe listă;
- (c) datele de creare și actualizare a listei de persoane care au acces la informații confidențiale.

(3) O listă de persoane care au acces la informații confidențiale trebuie de îndată actualizată:

- (a) în caz de schimbare a motivului pentru care o persoană a fost înscrisă pe listă;
- (b) în cazul adăugării unei noi persoane pe listă;
- (c) pentru a se menționa dacă și când o persoană înscrisă pe listă nu mai are acces la informații confidențiale.

(4) Statele membre se asigură că listele de persoane care au acces la informații confidențiale sunt păstrate timp de cel puțin cinci ani după întocmirea sau actualizarea lor.

(5) Statele membre se asigură că persoanele care răspund de întocmirea listelor de persoane care au acces la informații confidențiale iau măsurile necesare pentru ca orice persoană aflată pe aceste liste și care are acces la informații confidențiale să cunoască obligațiile stabilite prin lege sau normă administrativă care îi revin și să fie informată în legătură cu sancțiunile penale, administrative sau disciplinare prevăzute în cazul utilizării sau al circulației ilicite a acestor informații.

#### Articolul 6

### Operațiuni efectuate de persoane care exercită responsabilități de conducere

(1) În sensul aplicării articolului 6 alineatul (4) din Directiva 2003/6/CE și fără a aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a impune obligații de notificare, altele decât cele prevăzute de prezentul articol, statele membre se asigură că toate operațiunile privind acțiunile admise la negocierea pe o piață reglementată ori instrumentele derivate sau alte instrumente financiare legate de acestea, efectuate în nume propriu de către persoanele prevăzute la articolul 1 punctele 1 și 2 sunt notificate autorităților competente. Normele de notificare pe care aceste persoane trebuie să le respecte sunt cele ale statului membru în care se află sediul social al emitentului. Notificarea se efectuează autorității competente a statului membru în termen de cinci zile lucrătoare de la operațiune. În cazul în care sediul social al emitentului nu se află într-un stat membru, notificarea se face autorității competente a statului membru în care acesta trebuie să prezinte informațiile anuale privind acțiunile sale, în conformitate cu articolul 10 din Directiva 2003/71/CE.

(2) Statele membre pot decide ca, până la atingerea sumei de cinci mii de euro la sfârșitul unui an calendaristic, notificarea să nu fie solicitată sau să poată fi amânată până la data de 31 ianuarie a anului următor. Această sumă totală se calculează prin însumarea operațiunilor efectuate în numele persoanelor menționate la articolul 1 punctul 1 și a operațiunilor efectuate în nume propriu de către persoanele menționate la articolul 1 punctul 2.

(3) Notificarea trebuie să conțină informațiile următoare:

- (a) numele persoanei care exercită responsabilități de conducere în cadrul emitentului sau, după caz, numele persoanei care are legături strânse cu aceasta;
- (b) motivul obligației de notificare;
- (c) numele emitentului în cauză;
- (d) descrierea instrumentului financiar;
- (e) natura operațiunii (de exemplu, achiziție sau cedare);
- (f) data și locul operațiunii;
- (g) prețul și valoarea operațiunii.

## Articolul 7

**Operațiuni suspecte care trebuie notificate**

În sensul aplicării articolului 6 alineatul (9) din Directiva 2003/6/CE, statele membre se asigură că persoanele prevăzute la articolul 1 punctul 3 decid, pe baza examinării fiecărui caz, dacă o operațiune poate fi în mod rezonabil suspectată de utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale sau de manipulare a pieței. În acest scop, acestea iau în considerare elementele constitutive ale utilizării abuzive a informațiilor confidențiale sau ale manipulării pieței menționate la articolele 1-5 din Directiva 2003/6/CE, de Directiva 2003/124/CE a Comisiei <sup>(1)</sup> privind normele de aplicare a Directivei 2003/6/CE privind definiția și publicarea informațiilor confidențiale și definiția manipulărilor pieței, precum și de articolul 4 din prezenta directivă. Fără a se aduce atingere articolului 10 din Directiva 2003/6/CE, persoanele care efectuează operațiuni cu titlu profesional se supun normelor de notificare ale statului membru în care se află sediul lor social, administrația centrală sau sucursala. Notificarea se adresează autorității competente a statului membru respectiv.

Statele membre se asigură că autoritățile competente cărora le sunt notificate operațiunile suspecte transmit de îndată această informație autorităților competente ale piețelor reglementate în cauză.

## Articolul 8

**Termenul de notificare**

Statele membre se asigură că persoanele menționate în articolul 1 punctul 3, care ar afla un fapt sau o informație prin care operațiunea în cauză ar deveni în mod rezonabil suspectă, notifică fără întârziere acest lucru.

## Articolul 9

**Conținutul notificării**

(1) Statele membre se asigură că persoanele responsabile cu notificarea transmit autorității competente informațiile următoare:

- (a) descrierea operațiunilor, în special a tipului de ordin (ordin limită, ordin „în cel mai bun caz” sau alte caracteristici ale ordinului) și a modului de negociere folosit (de exemplu, achiziție în bloc);
- (b) motivele care determină suspiciunea că anumite operațiuni ar putea reprezenta un abuz de piață;
- (c) mijloacele de identificare a persoanelor în numele cărora au fost efectuate operațiuni și a celorlalte persoane implicate în aceste operațiuni;
- (d) calitatea în temeiul căreia acționează persoana care are obligația de notificare (în nume propriu sau în numele unor terți);

<sup>(1)</sup> JO L 339, 24.12.2003, p. 70.

(e) orice altă informație pertinentă privind operațiuni suspecte.

(2) În cazul în care aceste informații nu sunt disponibile în momentul notificării, trebuie menționate cel puțin motivele pentru care persoanele care efectuează notificarea suspectează operațiunile de a constitui o utilizare abuzivă a informațiilor confidențiale sau o manipulare a pieței. Celelalte informații se comunică autorității competente din momentul în care devin disponibile.

## Articolul 10

**Moduri de notificare**

Statele membre se asigură că trimiterea notificării la autoritatea competentă se poate face sub formă de scrisoare, mesaj electronic, fax sau telefon, cu rezerva ca în acest ultim caz, la cererea autorității competente, să se dea o confirmare scrisă.

## Articolul 11

**Responsabilitatea și secretul profesional**

(1) Statele membre se asigură că persoanele menționate la articolele 7-10, care trimit notificarea autorității competente, nu informează nici o persoană în legătură cu aceasta, în special persoanele în numele cărora au fost făcute operațiunile sau persoanele aflate în legături strânse cu acestea, cu excepția cazului în care aceasta se face în temeiul unor dispoziții legale. Respectarea acestei obligativități nu expune persoana care a transmis notificarea la nici o răspundere, indiferent de natura acesteia, cu condiția ca persoana care notifică să acționeze de bună credință.

(2) Statele membre se asigură că autoritățile competente nu oferă nici unei persoane informații privind identitatea persoanelor care au transmis notificarea operațiunilor, în cazul în care aceste informații le-ar dăuna sau ar putea să le dăuneze. Această dispoziție nu aduce atingere cerințelor regimului de control de aplicare și de sancțiuni din Directiva 2003/6/CE și nici normelor privind transferul datelor cu caracter personal prevăzute de Directiva 95/46/CE.

(3) Notificarea de bună credință transmisă autorității competente, menționată la articolele 7-10, nu constituie o violare a restricției de divulgare a informației primite prin intermediul unui contract ori al unui act cu putere de lege sau al unui act administrativ și nu presupune nici o responsabilitate, de nici o natură, pentru persoana care o transmite.

## Articolul 12

**Transpunerea**

(1) Statele membre adoptă actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 12 octombrie 2004. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor dispoziții împreună cu un tabel de concordanță dintre aceste dispoziții și prezenta directivă.

Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

#### Articolul 13

##### **Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

#### Articolul 14

##### **Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 29 aprilie 2004.

*Pentru Comisie*

Frederik BOLKESTEIN

*Membru al Comisiei*